

БЪЛГАРСКО СПИСАНИЕ ЗА ОБРАЗОВАНИЕ

БРОЙ 1, 2024

BULGARIAN JOURNAL OF EDUCATION

VOLUME 1, 2024

**СТУДЕНТСКИ ФОРУМ
„СТРУКТУРИ ЗА НЕФОРМАЛНО ОБРАЗОВАНИЕ –
ИСТОРИЯ И СЪВРЕМЕННОСТ“**

ПЕНКА ЦОНЕВА

Penka Tsoneva. STUDENT FORUM "STRUCTURES FOR NON-FORMAL EDUCATION – HISTORY AND PRESENT"

Резюме. Статията представя събитие, посветено на 15-годишнината на студентските проучвания в полето на Историята на неформалното образование. Събитието се вписва в традиция, фокусира познавателния интерес на студентите в полето на исторически възникнали образователни практики и техните съвременни рефлексии, заявен в десетки техни участия в майски студентски семинари, в проекти по ФНИ към университета и национални конференции, в публикационна активност в национално реферирани списания.

Ключови думи. Студентски форум, традиция, познавателен интерес, история на неформалното образование.

Abstract. The article presents an event dedicated to the 15th anniversary of student research in the field of History of Non-Formal Education. The event is part of a tradition that focused the cognitive interest of students in the field of historically arising educational practices and their contemporary reflections, stated in dozens of their participation in May student seminars, in FNI projects at the

university and in national conferences, in publication activity in nationally referenced magazines.

Keywords. Student forum, tradition, cognitive interest, history of non-formal education.

Форум и традиция. На 15 май 2024 г. в 240 аудитория на Ректората на СУ „Св. Климент Охридски“ се проведе Студентски форум с наименование „*Структури за неформално образование – история и съвременност*“, посветен на 15-годишнината на студентските проучвания в полето на Историята на неформалното образование в България. Една традиция, която макар и да няма парична стойност, е безценна. Безценна, защото фокусира познавателния интерес на студентите в полето на исторически възникнали образователни практики и техните съвременни рефлексии.

Участници. Интересът многократно е заявяван посредством студентското участие в майските семинари, в изследователските екипи на проектите по ФНИ към СУ „Св. Климент Охридски“ през 2016, 2017 и 2023 г., в научни конференции и в публикации в национално реферерирани списания. Участниците във форума, студентите от сп. *Неформално образование* при Факултета по педагогика – Моника Шербанова (випуск 2018), Боряна Пейчева (2 курс, РО), Дария Ковачева (2 курс, РО), Антония Ночева (3 курс, ЗО), Тереза Йоновска (1 курс, РО), Виктория Младенова (1 курс, РО) и Нина Иванова (1 курс, РО), интерферираха върху реконструкцията на читалищното образование неговите съвременни рефлексии, отговориха на въпроса как в съвременните условия 3750-те читалища се вписват в обогатяване на българския опит по опазването на нематериалното културно наследство в контекста на Конвенцията на ЮНЕСКО за нематериалното културно наследство от 2003 г.

Тематична насоченост. Тематичният цикъл бе открит с видеоматериал и есе „*Читалище - имало едно време. Хваща прах или създава нова основа?*“ от **Моника Шербанова**, трикратен участник в Студентските теоретични семинари през май 2015, 2016 и 2017 година. Второкурсниците **Дария Ковачева** и **Боряна Пейчева** представиха *генезиса на читалищното образование* и въз основа на разнородни исторически извори – архивни единици от фондовете на БИА на Национална библиотека „Св. Св. Кирил и Методий“, автентични ръкописни документи на НЧ „Еленка и Кирил Д. Аврамови“, гр. Свищов, и публикации във възрожденския периодичен печат, аргументираха тезата, че още с възникването си първото българско читалище може да се определи като „*второто*“ *българско училище*. А какво се случва след генезиса? Научнообоснован и обстоен отговор въпросът получи в проучването на третокурсничката **Антония Ночева** на тема „*154 години читалищно образование в град Ловеч*“. Върху широка изворова база първокурсниците **Тереза Йоновска** и **Виктория Младенова** реконструираха съответно *130-годишната читалищна образователна дейност в гр. Угърчин* и *99-годишния културно-образователен коридор за устойчиво развитие на гр. Добринище*. Тематичният цикъл завърши с възстановка на *98-годишната културно-просветна дейност на читалището в с. Зверино, Врачанска област*, представена от първокурсничката **Нина Иванова**. Тя завърши презентацията си с мисълта на изтъкнатия български педагог и читалищен деец Михаил Герасков: „*Читалището е необходимо и най-полезно допълнение на народното, а и на всеки друг вид училища. Поради известни причини народното училище не дава задоволителна образованост на широките народни маси, каквато е нужна за по-висок културен*

живот. То трябва да се допълня чрез лично самообразование. Читалището е тъкмо такъв институт, който подбужда към самообразование и улеснява този, който се стреми към такова. “

Модераторът на форума – проф. дпн Пенка Цонева, изрази увереност, че студентите – бъдещи специалисти по неформално образование, ще подкрепят в реалната практика тези 3750-те живи човешки съкровища в българската културна традиция, издържали проверката на времето в продължение на 168 години.

Студентите участници бяха поздравени от декана на факултета – доц. Ваня Божилова и от зам. декана – доц. Бистра Мизова, която им връчи сертификати за участие.

Професор Цонева закри форума с пожеланието към всички студенти с присъщата им воля и упоритост да продължат да изграждат конструктивни позиции, базирани на креативни връзки между теоретичните знания и изворов материал, да формират умения за критично аналитично писане и все по-голяма увереност в изследователската дейност.

**Проф. дпн Пенка Цонева,
Факултет по педагогика,
СУ „Св. Климент Охридски“**